

Korruption som begränsar konkurrensen

Tobias Salomonsson
Konkurrensverket

TILLSAMMANS MOT KORRUPTION

Agenda

- Korruption, vad är det?
- Riskområden
- Exempelsituationer

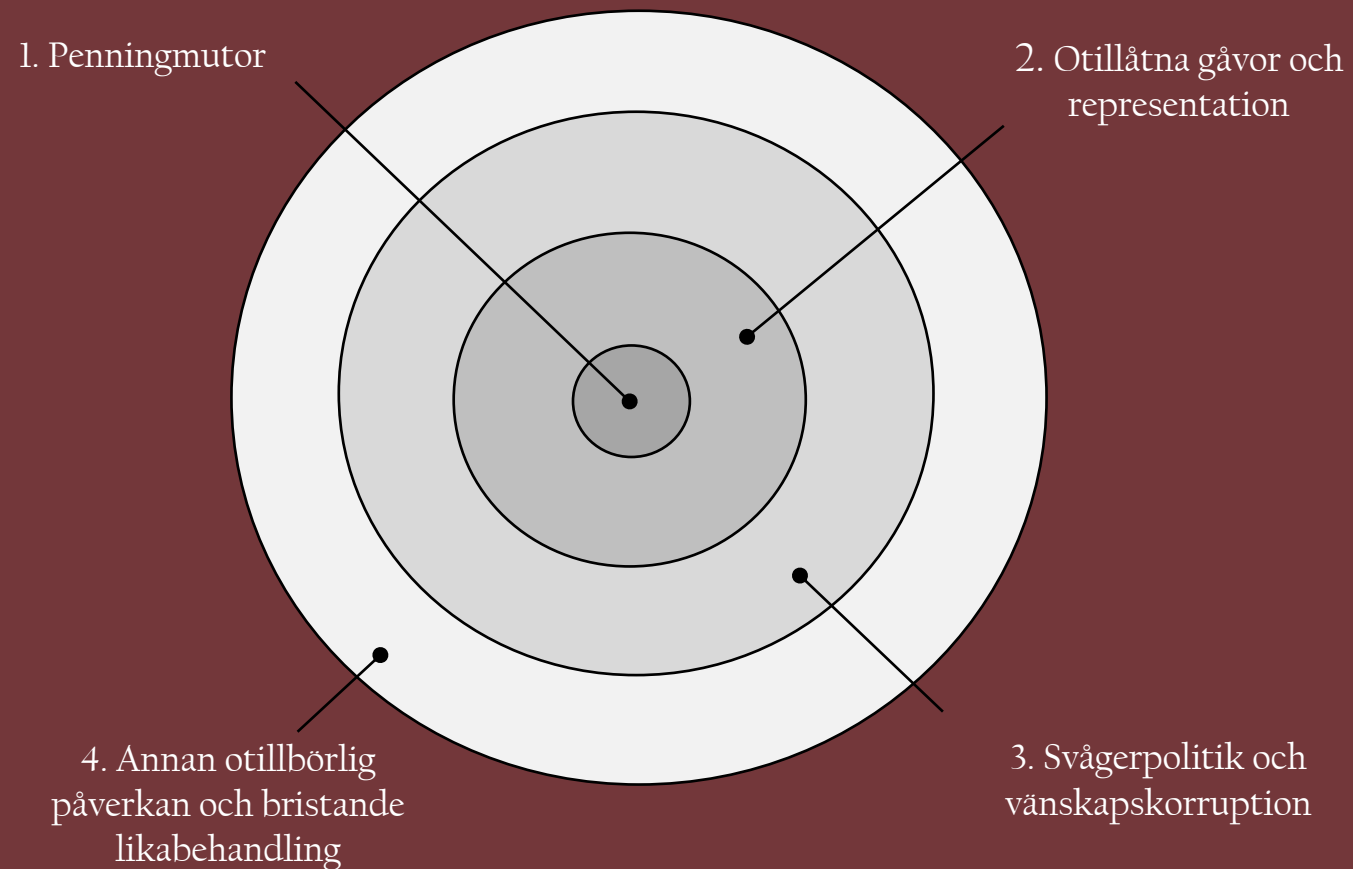
Korruption

Transparency Internationals definition:

*”Korruption är att utnyttja sin ställning för att uppnå otillbörlig fördel
för egen eller annans vinning”*

TILLSAMMANS MOT KORRUPTION

Korruption

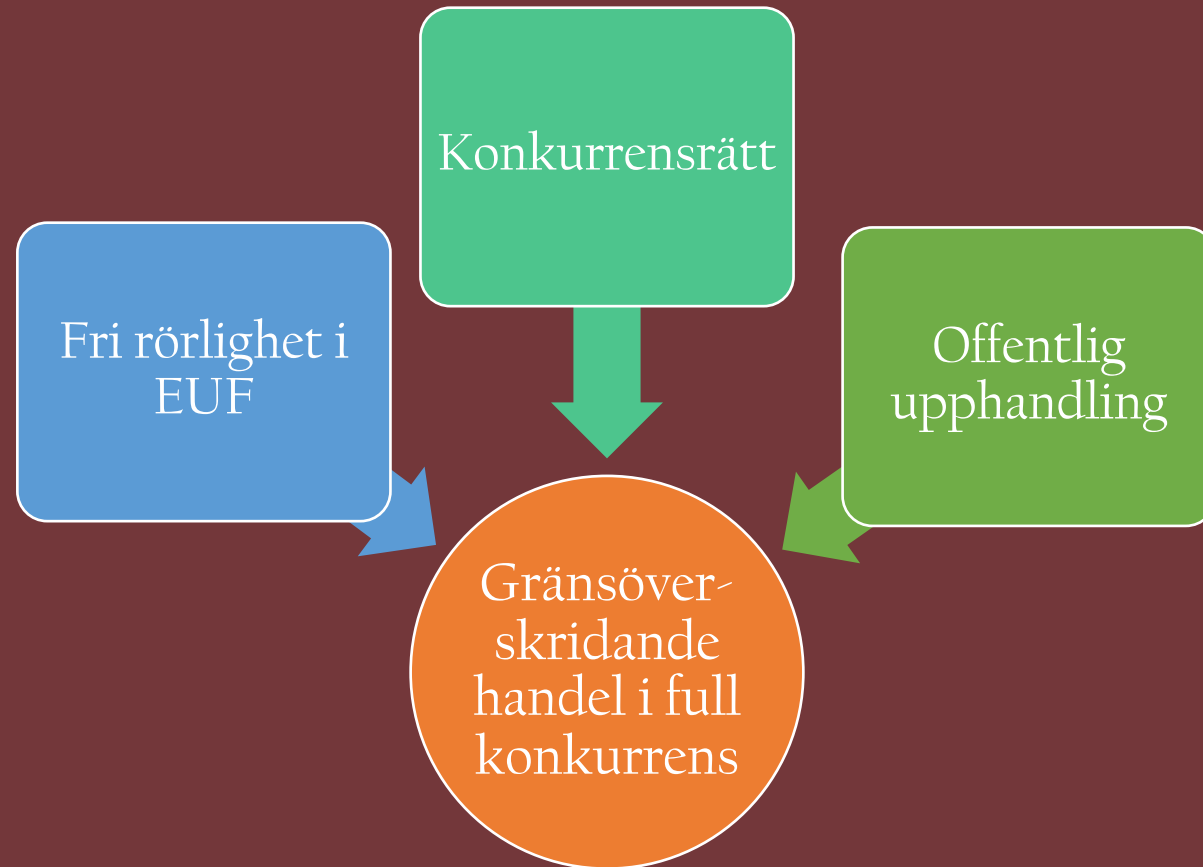

TILLSAMMANS MOT KORRUPTION

Korruption i offentlig upphandling

- Stora belopp
- Tåta kontakter mellan det privata och det offentliga
- Korruption kan förekomma i olika faser i inköpsprocessen

TILLSAMMANS MOT KORRUPTION

TILLSAMMANS MOT KORRUPTION

Korrupsionsindikationer i vårt arbete

- Enskilda tillsynsärenden
- Myndighets- och branschsamverkan
- Projekt och rapporter
 - *”öka kunskapen om kopplingarna mellan korrruption och konkurrens”*

TILLSAMMANS MOT KORRUPTION

Exempel upphandling

- Direktupphandling och vänskapskorruption
- Gynnande av enskild anbudsgivare
- Saltade fakturor

Otillåten direktupphandling

- En myndighet har bestämt sig för att förnya sin webbsida och öka sin närvaro i sociala medier.
- Myndigheten ska upphandla kommunikationstjänster för strategi och genomförande av projektet.
- Elsa tilldelas projektledarrollen, vilket hon ser som mycket passande. Hon är nämligen delägare i en kommunikationsbyrå, där det finns gott om kompetenta och nytänkande kommunikatörer som skulle kunna genomföra arbetet.
- Mot bakgrund av kommunens kostnadsberäkning borde kommunen inte behöva göra en offentlig upphandling av tjänsten, varför Elsa presenterar förslaget för sin chef, utan att nämna sitt eget ägande i bolaget.
- Arbetet fortlöper och efter en tid har arbetet blivit dyrare än beräknat och överstiger nu beloppsgränsen för krav på offentlig upphandling utan annonsering.

TILLSAMMANS MOT KORRUPTION

Upphandlare gynnar enskild anbudsgivare

- En kommun ska upphandla nya möbler till samtliga äldreboenden i kommunen.
- Inköpschefen är nöjd med de gamla möblerna som tillverkats av ett lokalt företag som har funnits i generationer.
- Dessutom känner kommunens inköpschef försäljningschefen på företaget väl eftersom de bor grannar och umgås en hel del på fritiden. Efter att ha hört sig för med grannen om företaget skulle kunna leverera nya möbler till äldreboendena sätter han sig och utformar upphandlingsdokumentet.
- Förfrågningsunderlaget utformas så att kraven endast kan uppfyllas av grannens företag. Flera anbud kommer in men inget annat företag uppfyller kraven helt och grannens företag vinner upphandlingen.

TILLSAMMANS MOT KORRUPTION

Saltade fakturor

- En kommun har beslutat att alla väggar i kommunhuset ska målas om och nya mattor ska läggas in.
- Erik, projektledare för renoveringen, blir en dag kontaktad av den lokala målerifirman Lottas Pensel. Lottas Pensel avser att delta i upphandlingen, men att hon redan nu kan utlova fantastiska måleritjänster, och även privata förmåner till Erik i form av ommålning i hans sommarstuga.
- Erik informerar därför Lotta om att Lottas Pensel i sådana fall måste lägga ett vinnande anbud.
- Efter långa diskussioner har Lotta och Erik kommit fram till följande överenskommelse: Lottas Pensel lägger ett riktigt lågt anbud för att vinna upphandlingen. Lottas Pensel får sedan fakturera ytterligare 50 procent som Erik godkänner mot att han får diverse målningsarbeten utförda i sommarstugan.

Att minska risken för korruption i upphandlingar

- Planera era inköp, undvik onödiga direktupphandlingar
- Följ upp era kontrakt
- Var uppmärksam på kartelltecken
- Ställ krav på funktion snarare än specifika krav på produkterna, varorna eller tjänsterna
- Sträva efter att bygga en kultur där korruption inte accepteras

TILLSAMMANS MOT KORRUPTION

Tipsa oss!

TILLSAMMANS MOT KORRUPTION

Tack för uppmärksamheten!

tobias.salomonsson@kkv.se

TILLSAMMANS MOT KORRUPTION